

Leder

Dagbladet Grunnlagt 1869 av Hagbard Emanuel Berner
«Uavhengig og riksdekkende organ for frisinnet og framskrittssvennlig politikk i nasjonalt, sosialt og økonomisk henseende.»

ANSVARLIG REDAKTØR: **Thor Gjermund Eriksen** tge@dagbladet.no
KULTURREDAKTØR: **Hege Duckert** hdu@dagbladet.no NYHETSREDAKTØR: **Eivind Ljøstad** elj@dagbladet.no
POLITISK REDAKTØR: **Marie Simonsen** msi@dagbladet.no PRODUKSJONSREDAKTØR: **Lars Helle** lahe@dagbladet.no
UTVIKLINGSREDAKTØR: **Gunnar Bleness** gbl@dagbladet.no ADM. DIREKTØR: **Anders Skogvold** ask@dagbladet.no

LEDER

Privat forskning

Regjeringen har ambisiøse mål når det gjelder forskningspolitikken: Norge skal bli en ledende forskningsnasjon. Derfor krever utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet sterk innsats både av forskere, forskningsmiljøer, myndigheter og nærings- og samfunnsnivå. Regjeringen har som mål å øke den samlede forskningsinnsatsen til tre prosent av bruttonasjonalproduktet innen 2010. Av forskningsmeldingen som blir lagt fram i dag, går det fram at forskningsfondet skal økes til 50 milliarder kroner gjennom overføringer fra oljefondet.

Dette kan jo ses som en formidabel styrking av forskningsinnsatsen. Men meldingens ord er dessverre ofte noe helt annet enn de årlige realitetene. Vi har hørt løfter om at bevilgningene til norsk forskning skulle opp på gjennomsnittlig OECD-nivå, og dette har fått tilslutning fra nesten alle partier. Men fortsatt ligger vi langt etter dette målet, primært fordi forskningsmidlene fra den private sfæren, fra næringslivet og de rike milliardærene henger etter.

Nå satser imidlertid statsråd Clemet på å få med seg disse i større grad enn før. Norge skal bli mer som USA. Nå er jo ikke Norge USA, og det er i erkjennelse av dette at staten har spilt en helt annen rolle i vårt system ikke bare som forvalter, men også som aktiv næringslivsdeltaker. Nå er situasjonen muligens en annen. I hvert fall har vi fått mange rikinger, som også er synlige. De må selvsagt oppdras til samfunnsansvar, de må lære å tenke på andre enn seg selv og sin lille familie. Men for å få dem til å gi, mener Clemet at de må fristes, de skal få skattefradrag og insentiv fra staten. For fortsatt er det smått med idealismen.

Dette er likevel en god idé, men statsråd Clemet og hennes politikerkolleger må være klar over hva de gjør. For begynner vi å likne for mye på USA, så demonterer vi samtidig det norske. Vi får en mindre initiativtakende stat – en stat som primært legger til rette for mer privat. Men staten er fortsatt vår største kapitalist. Den nye høyrestaten skal imidlertid bli en markedsstat, og da står også Clemet overfor en tve-tydighet i det hun gjør: Hun vil sidestille stat og privat med statlige lokkemidler. Er det virkelig ikke mulig å oppdra de rike til samfunnsengasjement uten enda flere økonomiske fordeler?

Arbeid og studier

Vi leser i Dagsavisen at studentene fortsetter å arbeide ved siden av studiene, og at det er de som har hatt arbeid i studietida som har lettest for å skaffe seg jobb når de går ut i arbeidslivet. Norske arbeidsgivere ser etter jobberfaring før de gløtter bort på avgangsvitnemålet fra utdanningsinstitusjonene.

Dette er selvsagt greit nok, men lite i samsvar med de høytidelige erklæringene om at den såkalte Kvalitetsreformen skulle «gjenreise heltidsstudenten». Det skulle bli kortere studier med mindre tid til å arbeide. Men det er altså ikke slike studenter arbeidslivet etterspør, det er praksis, nesten uansett hvorfra, som er avgjørende. Det er en antiintellektuell tradisjon i store deler av norsk næringsliv, og den forsvinner åpenbart ikke om vi går inn i det som kalles kunnskapssamfunnet. Til studentene bør åpenbart parolen være: Arbeid først, studer så.

Den arabiske tv-kanalen Al-Jazeera har forandret nyhetsformidlingen om Midtøsten og i Midtøsten.

OSLO-BESØK: Den britiske frilansjournalisten Hugh Miles mener tv-kanalen Al-Jazeera er en utfordring i både øst og vest. Foto: Rune Myhre

Nyheter på nytt

SIGNALER
Anne Thurmann-Nielsen
atn@dagbladet.no

DEN BRITISKE frilansjournalisten Hugh Miles satt klistret til tv-skjermen og så arabiske tv-sendinger under krigen mot Saddam Hussein i 2003. Han jobbet for Sky News og skulle sørge for at man ikke gikk glipp av noen nyhetssaker. Diplomatsønnen som var født i Saudi-Arabia og hadde bodd i Libya og studert arabisk ved universitetet i Oxford og i Jemen, ble spesielt interessert i tv-kanalen Al-Jazeera. I en artikkel i London Review of Books skrev han at det ikke så ut som det var samme krig på Al-Jazeera og den amerikanske tv-kanalen CNN.

DA CNN rapporterte at havna i Umm Qasr i den sørlige Irak var sikret av koalisjonens styrker, meldte Al-Jazeera fremdeles om trefninger. Han begynte å undersøke hva Al-Jazeera sto for, men oppdaget at informasjonen både var fordomsfull og annenhånds. Spørsmålene hans sto i kø: Hvem

hadde startet tv-kanalen? Hvorfor akkurat nå? Og hvordan ble den finansiert? Ikke minst om Osama bin Laden og motstandsbevegelsen i Irak hadde innpass. Derfor tok han kontakt med Al-Jazeeras hovedkvarter i Qatar og fikk innpass. Resultatet ble boka «Al-Jazeera, How Arab TV News Challenged The World».

I GÅR besøkte Miles Oslo og The Norwegian Atlantic Committee for å snakke om Al-Jazeera. Ikke minst hvordan tv-kanalen har utfordret vestlige medier, samtidig som den har forandret arabernes syn på mediene. For i Golf-landene har mediene stort sett blitt sett på som de styrendes forlengede arm. Noe som har vært en helt korrekt observasjon, slår Miles fast. Mistro og forakt for mediene har derfor vært sterk blant vanlige folk i disse landene. Ironisk nok har amerikanerne noe av den samme mistroen til amerikanske medier.

EMIREN AV Qatar, som var en ung og moderne mann med utdannelse fra Storbritannia, fikk ideen til en tv-kanal midt på nitti-

tallet. Den skulle nå ut til det store antall folk som ikke kunne lese, hvorav kvinner er i flertall. Kanalen skulle også likne på vestlige kanaler med ankermenn, nyheter, reportasjer, diskusjonsprogrammer. Den er i full gang i 1997 og er vesentlig for nyhetsformidlingen når angrepet på Taliban-regjeringen i Afghanistan starter. Det er Al-Jazeera som har bildene av døde barn. Og det passer USA og koalisjonsstyrkene dårlig. Reportasjer om økende hat mot USA i Golf-regionen blir også vist. Ikke som uttrykk for kanalens politikk, sier Miles, men som en realitet i regionen.

OSAMA BIN LADEN blir intervjuet og får Bush-administrasjonen til å reagere. De fem store tv-stasjonene i USA går villig med på å sensurere nyheter fra Al-Jazeera. Konklusjonen til Hugh Miles er ikke at alt Al-Jazeera står for er god journalistikk, men at kanalen virker demokratiserende i en region med lite demokrati. Dessuten er Al-Jazeera rangert som mer etterrettelig enn amerikanske Fox News av britiske medieovervåkere.

DIKTET

navnet ditt dundrer jernbaneskinner

moskva moskva moskva moskva
navnet ditt dundrer jernbaneskinner over
frosne sletter
vodkaamp og kullrøyk og
sorte kinesiske sigaretter ja, hei kamerat
ser du var ute på byen i går
sjanglet ned trappen til baren i ekaterinburg
og hva sier guttene nede i baren i ekaterinburg
nå?
vladivok vladivok vladivok vladivostok
toget mitt går ikke før om et par timer det er
bra å ha sekken stram på ryggen igjen
jeg trasker rundt i
katarinas trøtte gater jeg

kjøper en uforståelig avis med forståelige bilder jeg
kjenner poesien krible opp i meg –
det er lang vei til vladivostok jeg
kryper under dyna med tolstoj jeg
har sibirsk samovar blues igjen jeg
tror vi skal se på stjernene i natt
mikhail og meg han
i rommet ved siden av altså
vi synger sib sib sib sibir
hele natten lang
mikhail og meg.

Victor Andreas Shammass (17)

■ En av februars finalister i Skolekammeret
■ Send inn dikt via db.no/litteratur